

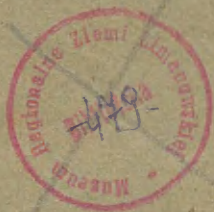
15
W

STATUT

ZRZESZENIA INTELIGENCJI LUDOWEJ

i PRZYJACIÓŁ WSI

MOZL. MB-55

S T A T U T

ZRZESZENIA INTELIGENCJI LUDOWEJ i PRZYJACIÓŁ WSI.

I. Nazwa, siedziba, teren działalności.

- § 1. Stowarzyszenie nosi nazwę: „Zrzeszenie Inteligencji Ludowej i Przyjaciół Wsi”. Siedzibą władz centralnych Zrzeszenia jest Warszawa.
- § 2. Działalność swą rozciąga Zrzeszenie na całą Rzeczpospolitą Polską. Zrzeszenie może organizować placówki również i poza granicami Państwa z zachowaniem miejscowych przepisów.
- § 3. Zrzeszenie ma osobowość prawną. Zrzeszenie ma prawo używania własnej pieczęci i odznak.

Zrzeszenie może nabywać i zbywać majątki ruchome i nieruchome przez kupno i sprzedaż, przyjmować darowizny lub zapisy, zawierać umowy i akty hipoteczne, zaciągać zobowiązania, przedsięwbrać kroki sądowe, oraz zawierać inne akty prawne.

II. Cele.

- § 4. Celem Zrzeszenia jest:
- a) Krzewienie wśród ludności wiejskiej organicznej myśli wychowywania swych dzieci na dobrych obywateli Rzeczypospolitej i niezłomnych Jej obrońców;

- b) umożliwianie zdolnej, utalentowanej młodzieży wiejskiej kończenia szkół średnich i wyższych uczelni, akademii sztuk pięknych, instytutów muzycznych, oraz wszelkich szkół zawodowych, dla podniesienia dobrobytu i kultury ludności wiejskiej;
- c) oddziaływanie na kształcąca się młodzież wiejską, aby dążyła do wiązania swej pracy zawodowej ze środowiskiem wiejskim oraz pomaganie wykwalifikowanej młodzieży wiejskiej przy obejmowaniu i tworzeniu placówek pracy;
- d) utrzymywanie duchowej więzi i towarzyskiej łączności inteligencji pochodzącej z ludu wiejskiego, zarówno między sobą jak i z ludem dla utrzymania godności stanu włościańskiego;
- e) popieranie twórczości literackiej i wogóle artystycznej, oddziaływującej dodatnio na kulturę wsi i wiązanie działalności literatów wiejskich z naczelną ideą Zrzeszenia.

III. Środki.

§ 5. Do powyższych celów Zrzeszenie dążyć będzie przez:

- a) organizowanie i utrzymywanie burs dla kształcącej się młodzieży wiejskiej, oraz otaczanie tej młodzieży stałą opieką;
- b) przyznawanie doraźnych zasiłków i zwrotnych stypendiów;
- c) udzielanie pomocy przy budowie domów ludowych, organizowaniu bibliotek wiejskich i świetlic;
- d) utrzymywanie przez członków stałych osobistych stosunków z wsią, a przede wszystkim z miejscami rodzinnymi;

- e) zasilenie i popieranie wydawnictw, oraz rozpowszechnianie utworów literackich, zgodnych z duchem działalności Zrzeszenia i przyznawanie nagród za te utwory;
- f) urządzanie zjazdów, zebrań towarzyskich, zabaw publicznych, koncertów, widowisk i t. p. imprez;
- g) zakładanie Powiatowych Kół Zrzeszenia, które przy dążeniu do osiągnięcia swych celów, obowiązuje wyłącznie niniejszy statut.

IV. Członkowie, ich obowiązki i prawa.

§ 6. Członkowie dzielą się na:

- a) honorowych,
- b) zwyczajnych.

Godność członka honorowego nadaje Walny Zjazd Delegatów osobom, które położyły szczególne zasługi dla rozwoju Zrzeszenia. Zwyczajnym członkiem Zrzeszenia może być każda osoba fizyczna, nieposzlakowanego charakteru, mająca ukończonych co najmniej lat 18, pochodząca z ludu wiejskiego, lub pracująca ideowo nad podniesieniem kultury wsi, wprowadzona przez 2-ch członków Zrzeszenia i przyjęta przez Zarząd Główny. Zarząd Główny może odmówić przyjęcia na członka bez podania powodów. Członkowie niepełnoletni nie mają prawa głosowania i wybieralności. Oficerowie służby czynnej nie podlegają balotażowi.

§ 7. Członkowie obowiązani są do:

- a) regularnego wpłacania składek członkowskich, których wysokość określa Walny Zjazd Delegatów;
- b) działania zgodnie z postanowieniami statutu i re-

gulaminu, oraz wykonywania zarządzeń władz Zrzeszenia.

Członkowie honorowi nie opłacają składek członkowskich.

§ 8. Członkowie mają prawo:

- a) wybierać władze Zrzeszenia i być wybieranymi do tych władz;
- b) nosić odznakę Zrzeszenia.

§ 9. Przestaje być członkiem Zrzeszenia:

- a) kto pisemnie zgłosi swe wystąpienie;
- b) kto nie uiścił w 14-dniowym terminie od daty wezwania składki członkowskiej za rok ubiegły;
- c) kto został wykluczony przez Zarząd Główny z powodu działania na oczywistą szkodę Zrzeszenia, lub zgodnie z postanowieniem wyroku Sądu Arbitrażowego.

Od uchwał Zarządu Głównego przysługuje wykluczonym prawo odwołania się do Rady Naczelnej Zrzeszenia. Odwołanie niema mocy wstrzymującej.

V. Władze Zrzeszenia.

§ 10. Władzami Zrzeszenia są:

1. Walny Zjazd Delegatów Kół Powiatowych,
2. Rada Naczelna,
3. Zarząd Główny,
4. Komisja Rewizyjna,
5. Sąd Arbitrażowy,
6. Władze Kół Powiatowych.

VI. Walny Zjazd Delegatów Kół Powiatowych.

§ 11. Walny Zjazd Delegatów Kół Powiatowych jest najwyższą władzą Zrzeszenia. Walny Zjazd Delega-

tów może być zwyczajny lub nadzwyczajny. Zwyczajne Walne Zjazdy Delegatów odbywać się muszą co roku, najpóźniej do dnia 30 marca.

Nadzwyczajne Walne Zjazdy Delegatów zwołane być mogą na skutek uchwały:

- a) poprzedniego Walnego Zjazdu Delegatów;
- b) Walnego Zebrania członków co najmniej 3-ch Kół Powiatowych, reprezentujących $\frac{1}{3}$ ogólnej ilości członków Zrzeszenia według stanu z dnia 31-go marca ubiegłego roku;
- c) Rady Naczelnej;
- d) Zarządu Głównego w wyjątkowych wypadkach niecierpiących zwłoki.

Walne Zgromadzenia Delegatów odbywają się w miejscowościach wskazanych przez Radę Naczelną, lub przez Zarząd Główny, o ile zostały przez niego zwołane.

§ 12. Walne Zgromadzenia Delegatów winny być zwoływane na 30 dni przed terminem Zebrania z podaniem porządku obrad Zarządom Kół Powiatowych.

§ 13. Do prawomocności uchwał Walnego Zgromadzenia Delegatów wymagana jest obecność co najmniej połowy uprawnionych na piśmie delegatów wszystkich Kół Powiatowych. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów, za wyjątkiem spraw dotyczących zmiany statutu i rozwiązania Zrzeszenia, dla których wymagana jest kwalifikowana większość oddanych głosów przy obecności co najmniej $\frac{3}{4}$ uprawnionych do głosowania Delegatów wszystkich Kół.

§ 14. Poszczególne Koła Powiatowe, posiadające 50-ciu członków lub mniej, wysyłają na Walny Zjazd Delegatów jednego delegata. Koła posiadające więcej niż 50-ciu członków wysyłają tylu delegatów, ile

razy liczba 50 mieści się w liczbie członków danego Koła, przy czym końcówki ponad 25 należy uważać za 50 (1 mandat). Każdy delegat ma zasadniczo jeden głos. Pełnomocnictwo jest dopuszczalne, jednak tylko na jeden głos, czyli jeden delegat może posiadać tylko dwa głosy. Pełnomocnikiem może być tylko delegat tego samego Koła.

§ 15. Wnioski Kół Powiatowych muszą być nadesłane Zarządowi Głównemu na 15 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia Delegatów.

Wnioski nagłe mogą być przedmiotem uchwał, o ile za nagłością oświadczy się bezwzględna ilość oddanych głosów. Wnioski te nie mogą dotyczyć zmiany statutu i rozwiązania Zrzeszenia.

Walnemu Zjazdowi Delegatów przewodniczy jeden z delegatów, wybrany przez Walny Zjazd zwykłą większością oddanych głosów.

Uchwały zapadają z reguły w drodze jawnego głosowania. Przewodniczący Walnego Zgromadzenia Delegatów obowiązany jest zarządzić tajność głosowania, o ile za tego rodzaju wnioskiem oświadczy się przynajmniej $\frac{1}{3}$ oddanych głosów.

VII. Zakres działania Waln. Zjazdu Delegatów.

§ 16. Do zakresu działania Walnego Zjazdu Delegatów należy:

- a) ustalanie ogólnych wytycznych działalności Rady Naczelnej i Kół Powiatowych;
- b) wybór prezesa Zrzeszenia, członków Rady Naczelnej, Komisji Rewizyjnej i Sądu Arbitrażowego na przeciąg 3-ch lat;
- c) przyjęcie i zatwierdzenie sprawozdania Rady Na-

czelnej i Zarządu Głównego z działalności za rok ubiegły oraz uchwalenie absolutorium na wniosek Komisji Rewizyjnej;

- d) uchwalanie preliminarza budżetowego;
- e) uchwalanie zmian statutu oraz rozwiązania Zrzeszenia;
- f) uchwalanie spraw dotyczących nabywania i pozbywania oraz obciążania nieruchomości Zrzeszenia, jak również zaciągania zobowiązań ponad prelimitowane dochody;
- g) zawieszanie w czynnościach Zarządu Kół Powiatowych lub rozwiązanie tych Kół o ile działają one na oczywistą szkodę Zrzeszenia.

VIII. Rada Naczelna.

§ 17. Rada Naczelna składa się z 50 członków i 24 zastępców, wybranych przez Walny Zjazd Delegatów na przeciąg lat 3-ich. Zastępcy wchodzi w uprawnienia członków Rady powołaniem prezesa Zrzeszenia na opróżnione miejsce.

§ 18. Bezpośrednio po zakończeniu obrad Walnego Zjazdu Delegatów, prezes Zrzeszenia, który jest równocześnie z urzędu prezesem Rady Naczelnej, a w razie jego nieobecności przewodniczący Walnego Zjazdu Delegatów, zwołuje członków Rady Naczelnej w celu wyboru:

- a) 1-go, 2-go i 3-go wiceprezesa,
- b) 2-ch sekretarzy i 2-ch zastępców.

Rada Naczelna wybiera z pośród swojego grona Komisję dla poszczególnych spraw objętych statutem.

Radę Naczelną zwołuje prezes lub zastępujący go wiceprezes.

Do ważności uchwał potrzebna jest obecność przynajmniej połowy członków Rady Naczelnej.

IX. Zarząd Główny.

§ 19. W skład Zarządu Głównego wchodzi z urzędu:

- a) prezes Zrzeszenia,
- b) 3-ch wiceprezesów Rady Naczelnej,
- c) 2-ch sekretarzy Rady Naczelnej i 2-ch zastępców, ponadto Rada Naczelna wybiera z pośród swojego grona na przeciąg lat 3-ch:
- d) skarbnika i jego zastępcę,
- e) 4-ch członków Zarządu Głównego.

Do ważności uchwał Zarządu wymagana jest obecność prezesa lub jego zastępcy oraz conajmniej 6-ciu członków.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, a w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 20. Członkowie Zarządu Głównego, którzy bez usprawiedliwienia nie zjawią się na 3-ch kolejnych posiedzeniach Zarządu, lub nie spełniają poleconych sobie funkcji, mogą być przez Radę Naczelną, na wniosek Zarządu Głównego pozbawieni godności członka Zarządu Głównego.

§ 21. Do kompetencji Zarządu Głównego należy:

- a) reprezentowanie Zrzeszenia na zewnątrz przez prezesa i sekretarza, lub ich zastępców,
- b) kierowanie pracami Zrzeszenia w myśl uchwał Walnego Zjazdu Delegatów i Rady Naczelnej,
- c) zatwierdzanie nowozałożonych Kół Powiatowych,
- d) administrowanie majątkiem Zrzeszenia,

- e) kierowanie działalnością Kół Powiatowych,
f) przyjmowanie członków Zrzeszenia.

§ 22. Do ważności uchwał potrzebna jest obecność przynajmniej połowy członków Zarządu Głównego.

Szczegółowy zakres działalności Zarządu Głównego określa regulamin uchwalony przez Zarząd Główny, a zatwierdzony przez Radę Naczelną.

§ 23. Wszelkie pisma Zrzeszenia dotyczące spraw finansowych podpisują: prezes i skarbnik lub ich zastępcy; zaś pisma innej treści podpisują: prezes i sekretarz lub ich zastępcy.

X. Komisja Rewizyjna.

§ 24. Komisja Rewizyjna składa się z 5-ciu członków. Do ważności jej uchwał wystarcza 3-ch członków. Przewodniczy jej prezes lub jego zastępca, wybrany przez członków Komisji na posiedzeniu konstytuującym które winno odbyć się bezpośrednio po Walnym Zjeździe Delegatów.

Komisja Rewizyjna ma obowiązek przynajmniej raz w roku kontrolować stan kasy, księgowość i działalność Zrzeszenia oraz złożyć wnioski na dorocznym Walnym Zjeździe Delegatów Kół Powiatowych w sprawie udzielenia lub odmówienia Zarządowi Głównemu absolutorium za jego działalność w ubiegłym roku administracyjnym.

XI. Sąd Arbitrażowy.

§ 25. Sąd Arbitrażowy składa się z 5-ciu członków, Przewodniczy mu prezes lub jego zastępca, wybrany przez członków Sądu na posiedzeniu konstytuującym, które winno odbyć się bezpośrednio po Wal-

nym Zjeździe Delegatów. Sąd Arbitrażowy rozpatruje i wyrokuję w sprawach, które otrzymał od Zarządu Głównego, względnie Zarządów Kół Powiatowych, oraz członków Zrzeszenia, dotyczących przekroczeń kompetencji, określonych niniejszym statutem, lub działania członków na szkodę Zrzeszenia. Ponadto rozstrzyga sprawy, związane z popełnieniem przez członków Zrzeszenia czynów karygodnych, nieliczących z godnością członka Zrzeszenia. Członkowie składają z reguły oskarżenia na ręce swoich bezpośrednich władz Zrzeszenia. Sąd Arbitrażowy obowiązany jest treść wyroku podać niezwłocznie do wiadomości Zarządowi Głównemu. Do ważności uchwał potrzebna jest obecność prezesa lub jego zastępcy i 2-ch członków Sądu. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, a w razie równości rozstrzyga głos przewodniczącego. Oficerowie w czynnej służbie nie podlegają Sądowi Arbitrażowemu Zrzeszenia.

XII. Fundusze Zrzeszenia.

§ 26. Fundusze Zrzeszenia powstają z następujących źródeł:

- a) składek członkowskich,
- b) darów i subwencji,
- c) dochodów niestałych (wydawnictw, imprez i tp.).

Majątkiem Zrzeszenia zawiaduje Zarząd Główny. Zarząd Główny jest uprawniony do administrowania i przekazywania części majątku Zrzeszenia Zarządom Kół Powiatowych w ramach preliminarza budżetowego.

§ 27. W razie rozwiązania Zrzeszenia majątek jego przechodzi na własność Fundacji stypendialnej dla kształcącej się młodzieży wiejskiej. Statut i kuratora tej Fundacji ustali Walny Zjazd Delegatów rozwiązujący Zrzeszenie.

XIII. Koła Powiatowe.

§ 28. Z inicjatywy conajmniej 10-ciu osób może powstać na terenie powiatu „Powiatowe Koło Zrzeszenia Inteligencji Ludowej i Przyjaciół Wsi”.

Koła Powiatowe rozciągają swą działalność na cały powiat. O ile w pewnym powiecie niema Koła, osoby chcące należyć do Zrzeszenia mogą należyć do najbliższego Koła na terenie danego województwa.

Koła Powiatowe Zrzeszenia odnośnie celów i środków oraz obowiązków i praw rządzą się postanowieniami, o których mowa w §§ 4-9 niniejszego statutu, za wyjątkiem tych, które są zastrzeżone władzom naczelnym Zrzeszenia.

Władze Koła Powiatowego.

§ 29. Władzami Koła Powiatowego są:

- a) Walne Zgromadzenie członków Koła,
- b) Zarząd,
- c) Komisja Rewizyjna.

§ 30. Walne Zgromadzenia członków Koła są zwyczajne i nadzwyczajne. Do kompetencji zwyczajnego Walnego Zgromadzenia członków Koła należy:

- a) wybór prezesa oraz innych członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej Koła Powiatowego na przeciąg lat 3-ch.

- b) przyjęcie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu oraz uchwalenie absolutorium Zarządowi Koła na wniosek Komisji Rewizyjnej,
- c) uchwalenie preliminarza budżetowego na rok następny,
- d) wybór delegatów i uchwalenie wniosków na Walny Zjazd Delegatów Kół Powiatowych.

Zwyczajne Walne Zgromadzenia członków Kół winny być zwoływane co roku najpóźniej do końca stycznia.

§ 31. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia członków Koła są zwoływane dla spraw niecierpiących zwłoki, a przekraczających kompetencje Zarządu Koła.

§ 32. Zwyczajne i nadzwyczajne Zgromadzenia członków Koła zwołuje Zarząd mocą swej uchwały. Jedna trzecia członków Koła ma prawo zażądać zwołania nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia członków. Zarząd Koła obowiązany jest w tym wypadku w ciągu dni 15-tu od daty otrzymania takiego żądania na piśmie zwołać nadzwyczajne Walne Zgromadzenie członków Koła. Członkowie Koła winni być powiadomieni co najmniej na 10 dni naprzód o terminie i porządku obrad Walnego Zgromadzenia.

Wnioski członków muszą być co najmniej na 5 dni przed Zgromadzeniem złożone w Zarządzie Koła. Do ważności uchwał wymagana jest obecność conajmniej połowy członków Koła. Uchwały zapadają bezwzględną większością oddanych głosów, za wyjątkiem wniosków dotyczących rozwiązania Koła, dla ważności których wymagana jest kwalifikowana większość oddanych głosów przy obecności ³/₄ członków Koła.

Wnioski nagłe mogą być przedmiotem uchwał o ile za nagłością oświadczy się bezwzględna ilość oddanych głosów.

Na Walnym Zgromadzeniu członków Koła przewodniczy jeden z członków, wybrany przez Walne Zgromadzenie zwykłą większością oddanych głosów.

Uchwały zapadają z reguły w drodze jawnego głosowania. Przewodniczący Walnego Zgromadzenia członków Koła obowiązany jest zarządzić tajność głosowania, o ile za tego rodzaju wnioskiem oświadczy się przynajmniej $\frac{1}{3}$ oddanych głosów.

§ 33. W skład Zarządu Koła Powiatowego wchodzi:

- a) prezes,
- b) 2-ch wiceprezesów,
- c) skarbnik i jego zastępca,
- d) sekretarz i jego zastępca.

Bezpośrednio po Walnym Zgromadzeniu Koła nowowybrany prezes zwołuje posiedzenie członków Zarządu celem ukonstytuowania się.

Do ważności uchwał Zarządu Koła wymagana jest obecność prezesa lub jego zastępcy oraz co najmniej 2-ch członków Zarządu.

§ 34. Członek Zarządu Koła, który bez usprawiedliwienia nie zjawił się na 3-ch kolejnych posiedzeniach, albo nie spełnia należycie powierzonych mu funkcji, może być przez prezesa zawieszony. W miejsce ustępującego, względnie zawieszonego w czynnościach członka Zarządu, prezes Koła ma prawo kooptować do Zarządu innego członka Koła, do najbliższego Walnego Zgromadzenia członków.

- § 35. Do kompetencji Zarządu Koła Powiatowego należy:
- a) rozwijanie w swoim okręgu działalności przewidzianej statutem,
 - b) rejestrowanie i przedstawianie Zarządowi Głównemu Zrzeszenia zgłaszających się kandydatów na członków Zrzeszenia,
 - c) przedstawianie Zarządowi Głównemu wniosków na wykluczenie członka z powodu działalności na oczywistą szkodę Zrzeszenia,
 - d) przejmowanie składek od członków,
 - e) administrowanie funduszami Koła i wykonywanie uchwał Walnego Zgromadzenia członków,
 - f) składanie najpóźniej do 31 stycznia Zarządowi Głównemu sprawozdania z całokształtu swej działalności za rok ubiegły, zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie Koła.

Najpóźniej do 3-ch dni winno Koło odesłać do głównej kasy Zrzeszenia na konto P. K. O. zainkasowaną gotówkę z tytułu składek członkowskich. Zarząd Koła może zatrzymać 50% składek swoich członków na potrzeby Koła.

- § 36. Delegaci Zarządu Głównego Zrzeszenia mogą brać udział w posiedzeniach Zarządu i dorocznych Walnych Zgromadzeniach Kół Powiatowych z prawem głosowania.

Zarządowi Głównemu oraz członkom Głównej Komisji Rewizyjnej Zrzeszenia przysługuje prawo kontrolowania działalności Kół Powiatowych.

Komisja Rewizyjna Koła Powiatowego.

- § 37. Komisja Rewizyjna Koła składa się z 3-ch członków. Przewodniczy jej prezes lub jego zastępca wy-

brany przez członków Komisji na posiedzeniu konstytuującym, które winno odbyć się bezpośrednio po Walnym Zgromadzeniu członków. Komisja Rewizyjna ma obowiązek przynajmniej dwa razy do roku skontrolować działalność, stan kasy i księgowość Koła, oraz złożyć wniosek na dorocznym Walnym Zgromadzeniu członków w sprawie udzielenia lub odmówienia Zarządowi Koła absolutorium za jego działalność w ubiegłym roku administracyjnym.

§ 38. Fundusze Koła Powiatowego.

Fundusze Kół Powiatowych powstają z następujących źródeł:

- a) z 50% zainkasowanych przez Koło składek członkowskich,
- b) subwencji otrzymywanych od Zarządu Głównego,
- c) z dochodów niestałych (impres, darów i t. p.).

§ 39 W razie rozwiązania Koła Powiatowego, majątek Koła przechodzi na własność „Zrzeszenia Inteligencji Ludowej i Przyjaciół Wsi”.

Na mocy decyzji Komisarza Rządu m. st. Warszawy z dnia 9 marca 1937 r. Nr. SPII-3|1110 wydanej na podstawie art. 21 prawa o stowarzyszeniach z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 808) wpisano do rejestru stowarzyszeń i związków Komisariatu Rządu m. st. Warszawy pod Nr. 1002 stowarzyszenie (związek) pod nazwą Zrzeszenie Inteligencji Ludowej i Przyjaciół Wsi.

Warszawa, dnia 9 marca 1937 r.

za Komisarza Rządu

(—) J. ŁEPKOWSKI

Naczelnik Wydziału Społeczno-Politycznego

